

İndirilme Tarihi
01.02.2026 13:30:50

OSD-İKT 346 - KÜRESELLEŞME VE EKONOMİ POLİTİKALARI - Rektörlük Genel Bilgiler

Dersin Amacı

Bu dersin amacı, küreselleşme olgusunun tarihsel gelişimini, ekonomik ve siyasal boyutlarını ve ulusal ekonomi politikaları üzerindeki etkilerini analiz etmektir. Ders kapsamında öğrencilerin; küresel üretim-ticaret-finance ağlarını, uluslararası kurumların rolünü, neoliberal politikaların yayılımını ve kriz dönemlerinde uygulanan ekonomi politikası araçlarını eleştirel bir bakışla değerlendirebilmeleri hedeflenmektedir. Ayrıca gelişmekte olan ülkelerin (özellikle Türkiye'nin) küreselleşme sürecindeki konumu ve politika seçenekleri tartışılarak öğrencilerin güncel ekonomik gelişmeleri yorumlama becerilerinin geliştirilmesi amaçlanır.

Dersin İçeriği

Bu ders, küreselleşmenin temel kavramlarını ve ekonomi politikası üzerindeki etkilerini ele alır. Ders kapsamında; küreselleşmenin tarihsel evreleri, uluslararası ticaretin dönüşümü, finansal serbestleşme, çok uluslu şirketler ve küresel değer zincirleri, uluslararası kuruluşlar (IMF, Dünya Bankası, WTO vb.), neoliberal politika setleri, bölgesel entegrasyon örnekleri (AB, NAFTA vb.), küresel krizler (2008 krizi, pandemi sonrası dönem), gelir dağılımı ve eşitsizlik, işgücü piyasaları, göç, çevre ve sürdürülebilirlik politikaları gibi konular tartışılır. Türkiye'nin küresel ekonomi içindeki yeri ve uyguladığı ekonomi politikaları dersin önemli bir bileşenidir.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

Chang, H.-J. (2002). Kicking away the ladder: Development strategy in historical perspective. Anthem Press. Held, D., McGrew, A., Goldblatt, D., & Perraton, J. (1999). Global transformations: Politics, economics and culture. Polity Press. International Monetary Fund. (n.d.). World economic outlook (WEO). IMF. <https://www.imf.org/en/Publications/WEO> Krugman, P. R., Obstfeld, M., & Melitz, M. J. (2018). International economics: Theory and policy (11th ed.). Pearson. Organisation for Economic Co-operation and Development. (n.d.). OECD Data. OECD. <https://data.oecd.org/> Rodrik, D. (2011). The globalization paradox: Democracy and the future of the world economy. W. W. Norton & Company. Stiglitz, J. E. (2002). Globalization and its discontents. W. W. Norton & Company. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası. (n.d.). Elektronik Veri Dağıtım Sistemi (EVDS). TCMB. <https://evds2.tcmb.gov.tr/> Türkiye İstatistik Kurumu. (n.d.). TÜİK veri portalı. TÜİK. <https://data.tuik.gov.tr/> United Nations Development Programme. (n.d.). Human development reports. UNDP. <https://hdr.undp.org/> World Bank. (n.d.). World development indicators. World Bank. <https://databank.worldbank.org/source/world-development-indicators> World Trade Organization. (n.d.). WTO data portal. WTO. <https://data.wto.org/>

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Ders, teorik anlatım ile uygulamalı tartışmaları birleştiren karma bir yöntemle yürütülecektir. İngilizce kaynaklar esas başvuru kaynakları olacaktır. Kullanılacak yöntemler şunlardır: Ders anlatımı (kavramsal çerçeve ve teorik altyapı) Haftalık okuma tartışmaları (eleştirel değerlendirme) Vaka analizleri (ülke örnekleri, kriz dönemleri, politika uygulamaları) Güncel veri ve grafik yorumlama çalışmaları Öğrenci sunumları (seçilen bir ülke/kurum/politika üzerine) Kısa ödevler veya politika notu yazımı (policy brief) Sınıf içi tartışma ve soru-cevap oturumları

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

Ders kapsamında güncel gelişmeler (kur, enflasyon, ticaret savaşları, enerji krizi, göç dalgaları vb.) düzenli olarak takip edilecektir. Öğrencilerin temel düzeyde makroekonomi bilgisine sahip olması önerilir. Okumaların derse gelmeden önce yapılması ve tartışmalara aktif katılım beklenir. Dönem boyunca akademik etik kurallarına (intihal yasağı vb.) kesinlikle uyulmalıdır. İsteyen öğrenciler için ek kaynak listesi ve yönlendirilmiş okuma önerileri paylaşılacaktır.

Dersi Veren Öğretim Elemanı Yardımcıları

Bu ders kapsamında öğretim elemanı yardımcılarını (araştırma görevlisi/asistan) dersin açıldığı dönemde ilgili bölüm tarafından belirlenerek öğrencilere duyurulacaktır. Asistanlar; okuma materyallerinin paylaşımı, ödevlerin teknik takibi, öğrenci sorularının yönlendirilmesi ve uygulama çalışmalarının desteklenmesi gibi konularda katkı sağlayacaktır.

Dersin Verilişi

Ders, haftalık olarak yüz yüze (veya gerektiğinde çevrim içi destekli) yürütülecek şekilde planlanmıştır. Dersin işlenişinde teorik çerçeve sunulduktan sonra örnek olaylar ve güncel gelişmeler üzerinden tartışmalar yapılacaktır. Öğrencilerin derse katılımı, okuma tartışmalarındaki performansı ve dönem içi sunum/ödev çalışmaları dersin öğrenme çıktılarının temel bileşenlerini oluşturacaktır.

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Doç. Dr. Hakan Kum

Program Çıktısı

- Küreselleşmenin kavramsal çerçevesini ve tarihsel evrelerini açıklar; küreselleşmeyi ekonomik-politik-toplumsal boyutlarıyla eleştirel biçimde çözümlenerek kavramsal analiz yetkinliği kazanır.
- Küresel üretim, ticaret ve değer zincirlerinin işleyişini temel göstergelerle analiz eder; sektör/ülke örnekleri üzerinden karşılaştırmalı değerlendirme ve yapı-aktör ilişkisi kurma becerisi geliştirir.
- Finansal küreselleşme, sermaye hareketleri ve para rejimlerini değerlendirir; kırılma/kriz kanalları üzerinden risk analizi ve politika aracı seçimi yetkinliği kazanır.
- Uluslararası kurumların (IMF, Dünya Bankası, WTO vb.) politika koşulluluğunu ve etkilerini tartışır; kurumsal ekonomi politik yaklaşımıyla politika tasarımının sınırlarını ve seçeneklerini gereğince biçimde yorumlama becerisi edinir.
- Neoliberal politika setlerini (özelleştirme, deregülasyon, mali disiplin vb.) ve alternatif yaklaşımları kıyaslar; teori ve kanıt temelli argüman kurma ve politika önerisi geliştirme becerisi kazanır.
- Küreselleşmenin gelir dağılımı, istihdam, göç ve sosyal refah üzerindeki etkilerini yorumlar; eşitsizlik ve sosyal politika ilişkisini çok boyutlu değerlendirme yetkinliği geliştirir.
- Türkiye'nin küresel ekonomi içindeki konumunu ve uyguladığı ekonomi politikalarını güncel verilerle analiz eder; ülke politikalarını küresel koşullar altında değerlendirme ve politika notu/sunum üretme becerisi edinir.

Sıra	Hazırlık		Öğretim		Uygulama
	Bilgileri	Laboratuvar	Metodlar	Teorik	
1				Temel kavramlar: Küreselleşme, ekonomik entegrasyon, karşılıklı bağımlılık, IPE yaklaşımı; küreselleşmenin ölçülmesi ve temel göstergeler.	
2				Küreselleşmenin tarihsel evreleri ve teorik yaklaşımlar: Altın standart, Bretton Woods, 1980 sonrası; liberal, eleştirel ve kurumsalcı perspektifler.	
3				Küresel ticaretin dönüşümü: Ticaret serbestleşmesi, korumacılık, ticaret savaşları; GATT/WTO çerçevesi ve güncel tartışmalar.	
4				Küresel değer zincirleri ve çok uluslu şirketler: Üretimin parçalanması, offshoring/outsourcing, teknoloji transferi; sektör/ülke vaka analizi.	
5				Finansal küreselleşme ve sermaye hareketleri: Finansal serbestleşme, kısa/uzun vadeli sermaye akımları, kırılganlık ve "sudden stop".	
6				Döviz kuru rejimleri ve para politikası: Sabit/esnek kur, bağımsız para politikası tartışmaları, "imkânsız üçleme" (trilemma).	
7				Küresel krizler ve yayılma kanalları: 1990'lar krizleri, 2008 küresel kriz; bulaşma, güven kanalı, finansal bağlantılar.	
8				ARA SINAV- DERS YOK	
9				Uluslararası kurumlar ve politika koşulluğu: IMF, Dünya Bankası, WTO'nun rolü; yapısal uyum, koşulluluk ve eleştiriler.	
10				Bölgesel entegrasyon ve ekonomi politikaları: AB, NAFTA/USMCA örnekleri; ortak pazar, gümrük birliği, politik sonuçlar.	
11				Neoliberal politika setleri: Özelleştirme, deregülasyon, mali disiplin; Washington Uzlaşısı ve uygulama sonuçları.	
12				Alternatif yaklaşımlar ve devletin rolü: Kalkınmacı devlet, sanayi politikası, stratejik sektörler; yeni korumacılık ve yeşil dönüşüm.	
13				Küreselleşme, eşitsizlik ve emek piyasaları: Gelir dağılımı, yoksulluk, güvencesizleşme; sendikalar, sosyal politika tepkileri.	
14				Göç, demografi ve sürdürülebilirlik: Göçün ekonomik etkileri, beyin göçü; iklim krizi, karbon politikaları ve adil dönüşüm.	
15				Türkiye'nin küresel ekonomi içindeki konumu ve politika değerlendirilmesi: Dışa açıklık, cari denge, enflasyon/kur dinamikleri; kısa politika notu/sunum tartışması ve genel değerlendirme.	

İş Yükleri

Aktiviteler	Sayısı	Süresi (saat)
Final	1	1,00
Vize	1	1,00
Derse Katılım	14	3,00
Ders Öncesi Bireysel Çalışma	14	1,00
Ders Sonrası Bireysel Çalışma	14	3,00

Değerlendirme

Aktiviteler	Ağırlığı (%)
Vize	40,00
Final	60,00

Dış Hekimliği Fakültesi / Dış Hekimliği X Öğrenme Çıktısı İlişkisi

	P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7
Ö.Ç. 1							
Ö.Ç. 2							
Ö.Ç. 3							
Ö.Ç. 4							
Ö.Ç. 5							
Ö.Ç. 6							
Ö.Ç. 7							

Tablo :

- P.Ç. 1 :** Dış Hekimi olarak mesleğinin gerektirdiği, klinik ve sosyal bilimlere ait temel bilgilere sahiptir.
- P.Ç. 2 :** Bilginin doğası, kaynağı, sınırları, doğruluğu, güvenilirliği ve geçerliliğini değerlendirme bilgisine sahiptir.
- P.Ç. 3 :** Sağlık alanındaki bilimsel bilgiye ulaşma, güncel literatürü izleme, değerlendirme ve uygulayabilme bilgisine sahiptir.
- P.Ç. 4 :** edindiği ileri düzeydeki bilgi ve becerileri kullanarak bilimsel olarak kanıtlanmış verileri yorumlayarak, değerlendirme, sorunların tanımlanması, analiz edilmesi bilgisine sahiptir.
- P.Ç. 5 :** Sağlık ve araştırma alanı ile ilgili bilgi teknolojilerini kullanır.
- P.Ç. 6 :** Sağlık alanında edindiği ileri düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgileri kullanarak birey, aile ve topluma yönelik sağlık eğitimi yapar.
- P.Ç. 7 :** Alanına özgü sorunlara bilimsel veriler/kantlar doğrultusunda çözüm üretir.